

مؤسسه علمی آموزشی آیین علوی

پاسخنامه آزمون اختصاصی علوم انسانی (دهم)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۸/۲۷

آغاز: ۸:۳۰ پایان: ۱۱:۵۰

شماره دانش آموزی:

نام خانوادگی:

نام:

مدت پاسخگویی: ۲۰۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

ردیف	عنوان	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	عربی تخصصی	۱۰ سؤال	۱	۱۰	۲۰ دقیقه
۲	ریاضی و آمار	۱۵ سؤال	۱۱	۲۵	۳۰ دقیقه
۳	اقتصاد	۱۵ سؤال	۲۶	۴۰	۳۰ دقیقه
۴	علوم و فنون	۱۵ سؤال	۴۱	۵۵	۳۰ دقیقه
۵	جغرافی	۱۵ سؤال	۵۶	۷۰	۳۰ دقیقه
۶	تاریخ	۱۰ سؤال	۷۱	۸۰	۲۰ دقیقه
۷	جامعه‌شناسی	۱۰ سؤال	۸۱	۹۰	۲۰ دقیقه
۸	منطق	۱۰ سؤال	۹۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه

طراحان: عربی تخصصی (استاد شجاعی) ریاضی و آمار (استاد کت کنی)، اقتصاد (استاد سلیمانی)، فنون ادبی (استاد زارعی)،

جغرافی (استاد عباسی)، تاریخ و جامعه‌شناسی (استاد شریفی)، منطق (استاد تاجیک)

ناظر علمی: استاد حسن شهریاری و مهندس علیرضا آسمانی

طراحی و تنظیم: آقایان صادق زارع و حسن شهریاری

 @Ayin_alavi

 t.me/Alavi_Ins

۱. عین الخطأ فی الترجمة:

- ۱) هؤلاء الباعون، شاكرون: این فروشندگان، شکرگزار هستند.
 ۲) أولئك الصديقات، واقفات: آن دوستان، ایستاده‌اند.
 ۳) هؤلاء، أمهات مؤمنات: این مادران مؤمن هستند.
 ۴) هاتان الطيبتان، ناجحتان: این دو پزشک خانم، موفق هستند.

پاسخ: گزینه ۳ ترجمه درست گزینه «۳»: این‌ها، مادرانی مؤمن هستند.
 نکته:

هرگاه بعد از اسم اشاره مثنی و جمع مذکر، اسم «ال» دار بیاید، اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه می‌شود؛ در غیر این صورت مطابق با مفرد، مثنی و جمع ترجمه می‌شود.
 در واقع از نظر مفهومی باید دقت کنید که کلمه بعد از اسم اشاره خبر است یا خیر تا بهتر بتوانید ترجمه کنید؛
 به طور مثال به این دو جمله توجه کنید: أولئك رجال صادقون: آنان، مردانی صادق هستند.
 أولئك الرجال صادقون: آن مردان، صادق هستند. (اسم اشاره مفرد ترجمه می‌شود)

۲. عین الصحیح للفراغ:

«أيتها التلميذتان متى أختكما الى البيت؟»

- ۱) يرجعان ۲) ترجع ۳) ترجعان ۴) يرجع

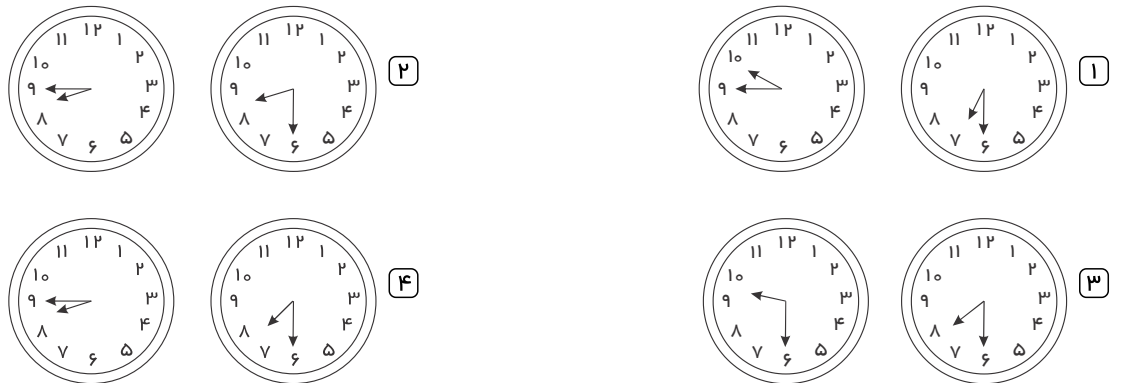
پاسخ: گزینه ۲ اگر فاعل پس از فعل آمده باشد، (أخت) فعل به صورت مفرد نوشته می‌شود.

۳. عین الصحیح فی التعریب: «مقدمة كتابم پنج صفحه است و چهار سال پیش آخرین صفحه آن را نوشتم!»

- ۱) مقدمة كتابي خمس صفحات و كتبت آخر صفحة منه قبل أربع سنوات!
 ۲) لكتابي خمس صفحات من المقدمة و كتبت آخر صفحة منه قبل أربع سنوات!
 ۳) الصفحات الخامسة لمقدمة كتابي و قبل أربع سنوات قد كتبت صفحة الأخيرة منه!
 ۴) هناك خامسة صفحات لمقدمة كتابي و قبل أربع سنين كتبت الصفحة الأخيرة منها!

پاسخ: گزینه ۱ پنج صفحه: خمس صفحات (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / چهار سال: أربع سنوات، (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / آخر صفحه (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۴. عین الصحیح فی ساعة «السابعة وَ النصف» وَ فی ساعة «التاسعة إِلا رُبْعاً» علی الترتیب:

پاسخ: گزینه ۴ ساعت «۷ : ۳۰» و «۸ : ۴۵»، (ثه یک ربع کم) را باید نشان دهد، که فقط گزینه «۴» این موارد را مشخص می‌کند.

۵. عین الصحیح فی التعریب:

«ابر بخار متراکمی است در آسمان که باران از آن فرو می‌ریزد!»

- ۱) السحاب المتراکم فی السماء و المطر نزل منه!
 ۲) الغیم، بخار متراکم فی السماء ینزل منه المطر!
 ۳) الغیوم، هو البخار المتراکم فی السماء ینزل منه المطر!
 ۴) السحاب، هو البخار المتراکم الذی فی السماء نزل منه المطر!

پاسخ: گزینه ۲ ابر: السحاب، الغیم (رد گزینه ۳) / بخار متراکمی است: بخار متراکم (رد سایر گزینه‌ها)

۶. «دوستان ما در کلاسمان همگی به دو زبان حرف می‌زنند!»

- ۱) أصدقاؤنا فی صفنا یتکلمون بانئین لغتین جمیعاً!
 ۲) أصدقاؤنا یتحدون فی صفهم بلغة انئین جمیعاً!
 ۳) یتکلمون أصدقاؤنا کلهم فی صفنا باللغتين اثنتين!
 ۴) یتحدث أصدقاؤنا جمیعهم فی صفنا بلغتين اثنتين!

پاسخ: گزینه ۴ بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انئین را قبل از لغتین آورده است.

گزینه «۲»: لغت را به صورت مفرد آورده است.

گزینه «۳»: فعل یتکلمون در اول جمله آمده و باید به صورت مفرد (یتکلم) بیاید، زیرا فاعل آن «أصدقاء» ذکر شد.

گزینه «۴»: «دوستان ما»، أصدقاؤنا، «در کلاسمان»، فی صفنا، «همگی»، جمیعهم، «به دو زبان»، بلغتين انئین.

۷. عَيْنُ الْفِعْلِ غَيْرُ الصَّحِيحِ مِنْ حَيْثُ نَوْعِهِ وَ صِيغَتِهِ:

- ۱) تَسْمَعِينَ: فِعْلٌ مُضَارِعٌ، لِلْمُخَاطَبَةِ ۲) شَرِبِينَ: فِعْلٌ مَاضٍ، لِلغَائِبَاتِ ۳) لَا تَعْلَمُونَ: التَّهْيِ، لِلْمُخَاطَبِينَ ۴) اجلسوا: فِعْلٌ أَمْرٌ، لِلْمُخَاطَبِينَ

پاسخ: گزینه ۳ در همهٔ گزینه‌ها، نوع و صیغهٔ فعل درست بیان شده است، جز در گزینهٔ «۳» که فعل را نهی به حساب آورده در صورتی که فعل مضارع منفی است و صیغهٔ فعل «للمخاطبين» می‌باشد.

۸. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ:

- ۱) شاخه‌های درختان در بهار تروتازه است: عُصْنُ الْأَشْجَارِ فِي الرَّبِيعِ نَضْرَةٌ. ۲) ابر بخاری است در هوا که از آن باران می‌بارد: الْغَيْمُ بَخَارٌ فِي الْجَوِّ يُنْزَلُ مِنْهُ الْمَطَرُ.

- ۳) برای شما نامه‌ای خواهیم نوشت: سَوْفَ أَكْتُبُ لَكُمْ رِسَالَةً. ۴) ساعت ۷:۳۰ به مدرسه می‌روم: أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ وَ النِّصْفِ.

پاسخ: گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: عُصْنٌ ← عُصُونٌ (شاخه‌ها)

گزینهٔ «۳»: سَوْفَ أَكْتُبُ ← سَوْفَ أَكْتُبُ (متكلم مع الغير)

گزینهٔ «۴»: الثَّامِنَةُ وَ النِّصْفِ ← السَّاعَةُ وَ النِّصْفِ

۹. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَعْدُودِ: أَحَدُ عَشَرَ - خَمْسَةَ عَشَرَ - تِسْعَةَ

- ۱) كِتَابًا - كِتَابٍ - كِتَبٍ ۲) كِتَابٍ - كِتَابًا - كِتَابِ ۳) كِتَابٍ - كِتَابًا - كِتَابَا ۴) كِتَابًا - كِتَابًا - كُتِبَ

پاسخ: گزینه ۴ باید به مفرد و جمع بودن معدود و همچنین، منصوب یا مجرور بودن آن توجه کنیم، با توجه به این دو اصل گزینهٔ «۴» درست است.

۱۰. عَيْنُ التَّرْجُمَةِ الصَّحِيحَةِ:

- ۱) جَعَلَ اللَّهُ جَذْوَةَ الشَّمْسِ الْمُسْتَعْرَةَ سَبَبَ ضِيَاءِ الْعَالَمِ! : خُداوند، پارهٔ آتش فروزان خورشید را سبب روشنی جهان قرار بده!

- ۲) مَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ! : خُداوند به آن‌ها ظلم نکرد، ولی به خودشان ظلم می‌کردند!

- ۳) الْفُسْتَانُ، مِنَ الْمَلَابِسِ النَّسَائِيَّةِ ذَاتِ الْأَلْوَانِ الْجَمِيلَةِ! : پیراهن زنانه، از لباس‌های زنانه دارای رنگ‌های متفاوت است!

- ۴) « الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ جَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَ النَّوْرَ »: ستایش از آن خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی و روشنایی‌ها را بنهاد!

پاسخ: گزینه ۲ تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: کلمات (خداوند و قرار بده) نادرست هستند.

گزینهٔ ۳: کلمهٔ (متفاوت) نادرست است.

گزینهٔ ۴: کلمات (تاریکی و روشنایی‌ها) نادرست هستند.

۱۱. ریشه‌های معادلهٔ $x^2 + 11x - 42 = 0$ چگونه است؟

- ۱) یک ریشهٔ مضاعف منفی دارد. ۲) دو ریشهٔ مثبت دارد.

- ۳) یک ریشهٔ منفی و یک ریشهٔ مثبت دارد. ۴) فاقد ریشهٔ حقیقی است.

پاسخ: گزینه ۳

$$x^2 - 11x - 42 = 0 \quad a = 1, \quad b = -11, \quad c = -42$$

از آن جایی که حاصل $\frac{c}{a}$ برابر $\frac{-42}{1}$ عددی منفی است پس حتماً $\Delta > 0$ بوده و دو ریشه دارد که مختلف علامت هستند یعنی یک ریشهٔ مثبت و یک ریشهٔ منفی دارد.

۱۲. معادلهٔ درجهٔ دوم $a = (2x - 5)$ به ازای یک مقدار a ریشهٔ مضاعف دارد. مقدار ریشهٔ مضاعف کدام است؟

- ۱) $-\frac{5}{2}$ ۲) $-\frac{5}{4}$ ۳) $\frac{5}{4}$ ۴) $\frac{5}{2}$

پاسخ: گزینه ۳ ابتدا معادله را به شکل استاندارد می‌نویسیم:

$$x(2x - 5) = a \Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = \text{ضریب } x^2 = 2 \\ b = \text{ضریب } x = -5 \\ c = \text{عدد ثابت} = -a \end{cases}$$

ریشهٔ مضاعف معادلهٔ درجهٔ دوم $ax^2 + bx + c = 0$ از رابطه‌ی $x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید. پس $\frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4}$

۱۳. به ازای کدام مقدار a ، معادلهٔ $\frac{4}{a-2x} + \frac{a}{x+1} = \frac{a}{x}$ دارای جواب $x = 1$ است؟

- ۱) $-4, 2$ ۲) $-2, 4$ ۳) $2, 4$ ۴) $-2, 3$

پاسخ: گزینه ۲ ابتدا در معادله به جای x عدد ۱ قرار می‌دهیم:

$$\frac{4}{a-2} + \frac{a}{2} = a \xrightarrow{(1)} \frac{4}{a-2} = \frac{a}{2} \Rightarrow a^2 - 2a = 8 \Rightarrow a^2 - 2a - 8 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه}} (a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ a = -2 \end{cases}$$

۱۴. اگر به عدد طبیعی a ، ۷۲ واحد بیافزاییم. عدد به دست آمده برابر a^2 می‌شود. نصف آن عدد چیست؟

- ۱) $\frac{۱۲}{۵}$
 ۲) $\frac{۹}{۲}$
 ۳) ۳
 ۴) $\frac{۷}{۲}$

پاسخ: گزینه ۲

$$a + 72 = a^2 \Rightarrow a^2 - a - 72 = 0 \xrightarrow{\text{اتحاد جمله‌ی مشترک}} \begin{matrix} a + 8 = 0 \\ a - 9 = 0 \end{matrix} \Rightarrow a = -8 \notin N \Rightarrow a = 9 \Rightarrow \frac{a}{2} = \frac{9}{2}$$

۱۵. اگر x_1, x_2 ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $3x^2 + x - 6 = 0$ باشند، حاصل $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2}$ کدام است؟

- ۱) $\frac{1}{6}$
 ۲) $\frac{1}{۱۲}$
 ۳) ۳
 ۴) -۳

پاسخ: گزینه ۱ در معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با ریشه‌های x_1 و x_2 داریم:

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a}, \quad P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow \begin{cases} S = \frac{-1}{3} \\ P = \frac{-6}{3} \end{cases}$$

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{x_2 + x_1}{x_1 x_2} = \frac{\frac{-b}{a}}{\frac{c}{a}} = \frac{-b}{c} = \frac{-1}{-6} = \frac{1}{6}$$

۱۶. ریشه‌های معادله $x^2 + 5x = 0$ کدام است؟

- ۱) صفر و -۵
 ۲) صفر و ۱
 ۳) ۳ و ۲
 ۴) ۳ و ۵

پاسخ: گزینه ۱

$$x^2 + 5x = 0 \rightarrow x(x+5) = 0 \rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x + 5 = 0 \rightarrow x = -5 \end{cases}$$

۱۷. مقدار m کدام باشد، تا یکی از ریشه‌های $x^2 + 2x + m - 5 = 0$ برابر صفر گردد؟

- ۱) ۶
 ۲) -۵
 ۳) صفر
 ۴) ۵

پاسخ: گزینه ۴ می‌دانیم وقتی یکی از ریشه‌های معادله $ax^2 + bx + c = 0$ صفر است که $c = 0$ باشد، بنابراین:

$$x^2 + 2x + m - 5 = 0 \rightarrow a = 1, b = 2, c = m - 5 \xrightarrow{c=0} m - 5 = 0 \rightarrow m = 5$$

۱۸. تعداد جواب‌های حقیقی معادله $x^4 + 10x^2 + 9 = 0$ کدام است؟

- ۱) صفر
 ۲) ۱
 ۳) ۲
 ۴) ۴

پاسخ: گزینه ۱

$$x^4 + 10x^2 + 9 = 0 \Rightarrow (x^2 + 1)(x^2 + 9) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^2 + 1 = 0 \\ x^2 + 9 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^2 = -1 & \text{جواب ندارد} \\ x^2 = -9 & \text{جواب ندارد} \end{cases}$$

۱۹. ریشه مضاعف معادله $kx^2 - 5kx + c = 0$ کدام است؟

- ۱) $\frac{۵}{۲}$
 ۲) $-\frac{۵}{۲}$
 ۳) -۴
 ۴) ۴

پاسخ: گزینه ۱

$$\text{شرط ریشه مضاعف} \rightarrow \Delta = 0 \Rightarrow (a-4)(a+2) = 0$$

$$\boxed{x = \frac{-b}{2a}}$$

که مقدار ریشه آن برابر است با:

$$x = -\frac{-5k}{2k} = \frac{+5}{2}$$

چون فقط مقدار ریشه مضاعف را خواسته نیازی به به دست آوردن مقدار k نیست، زیرا ساده می شود.

۲۰. معادله $2x^3 + 2x^2 + x + 1 = 0$ دارای چند ریشه حقیقی است؟

- یک (۱) دو (۲) سه (۳) هیچ (۴)

پاسخ: گزینه ۱

$$\underbrace{2x^3 + 2x^2 + x + 1 = 0}_{\text{فاکتور از } 2x^2} \rightarrow \underbrace{2x^2(x+1) + (x+1) = 0}_{\text{فاکتور از } (x+1)} \rightarrow (x+1)(2x^2+1) = 0$$

$$x+1=0 \rightarrow x=-1, \quad 2x^2+1=0 \rightarrow 2x^2=-1 \rightarrow x^2=-\frac{1}{2}$$

معادله $x^2 = -\frac{1}{2}$ جواب ندارد چون عدد منفی جذر ندارد. بنابراین معادله فقط یک ریشه دارد.

۲۱. یکی از جواب های معادله $3x^2 - 5x + c = 0$ برابر ۲ است. جواب دیگر معادله کدام است؟

- $-\frac{1}{6}$ (۱) $-\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴)

پاسخ: گزینه ۲ $x = 2$ یک جواب معادله است، پس در معادله صدق می کند. یعنی:

$$3 \times (2)^2 - 5 \times (2) + c = 0 \Rightarrow 12 - 10 + c = 0 \Rightarrow c = -2$$

بنابراین معادله درجه دوم به صورت $3x^2 - 5x - 2 = 0$ خواهد بود. معادله را حل می کنیم تا ریشه های دیگر به دست آید.

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-5)^2 - 4 \times (3) \times (-2) = 25 + 24 = 49 \Rightarrow x_{1,2} = \frac{5 \pm \sqrt{49}}{2 \times 3} = \begin{cases} \frac{5+7}{6} = \frac{12}{6} = 2 \\ \frac{5-7}{6} = \frac{-2}{6} = -\frac{1}{3} \end{cases}$$

۲۲. اگر به چهار برابر عددی ۲ واحد اضافه کنیم، حاصل برابر مجموع همان عدد با ۸ است. آن عدد کدام است؟

- ۲ (۱) ۳ (۲) -۱ (۳) -۴ (۴)

پاسخ: گزینه ۱ اگر عدد مورد نظر را x فرض کنیم: ۴ برابرش به علاوه ۲ یعنی $4x + 2$ و آن عدد به علاوه ۸ یعنی $x + 8$

$$4x + 2 = x + 8 \Rightarrow 4x - x = 8 - 2 \Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2$$

۲۳. مجموع ریشه های معادله $-2x^2 + 10x - 5 = 0$ کدام است؟

- ۵ (۱) -۵ (۲) ۴ (۳) -۴ (۴)

پاسخ: گزینه ۱ به شرط $\Delta > 0$ مجموع ریشه های معادله $ax^2 + bx + c = 0$ برابر است با: $-\frac{b}{a}$

$$\text{مجموع ریشه ها} = \frac{-b}{a} = \frac{-10}{-2} = +5$$

۲۴. مجموع ضرایب معادله درجه دومی صفر است. کدام عدد همواره ریشه معادله است؟

- ۱ (۱) صفر (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۱ (۴)

پاسخ: گزینه ۴ می دانیم که وقتی مجموع ضرایب درجه دوم صفر است، همیشه یکی از ریشه ها ۱ و ریشه دیگر $\frac{c}{a}$ است.

۲۵. در معادله درجه دوم $6x^2 + (k+1)x + k = 0$ ، اگر مجموع دو ریشه حقیقی برابر $\frac{1}{6}$ باشد، ریشه مثبت آن کدام است؟

- $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) ۱ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴)

پاسخ: گزینه ۲

$$6x^2 + (k+1)x + k = 0 \Rightarrow \text{مجموع ریشه ها} = -\frac{b}{a} = -\frac{k+1}{6} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow k+1 = -1 \Rightarrow k = -2 \Rightarrow \text{معادله: } 6x^2 - x - 2 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-1)^2 - 4 \times 6 \times (-2) = 1 + 48 = 49 \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{1 \pm \sqrt{49}}{2 \times 6}$$

$$\Rightarrow \text{ریشه مثبت} = \frac{1+7}{12} = \frac{8}{12} = \frac{2}{3}$$

۲۶. کدام گزینه در ارتباط با کارآفرینان صحیح است؟

- ۱) لازم نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه اندازی کسب و کارش را داشته باشد.
 ۲) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش حتماً با موفقیت روبه‌رو می‌شود.
 ۳) یکی از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق ریسک‌گریز بودن آن‌ها است.
 ۴) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.
 پاسخ: گزینه ۴ کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدید برای تولید کشف می‌کند.

۲۷. کدام گزینه بیانگر تلاش تولیدکننده برای جلوگیری از وضعیت زیان نیست؟

- ۱) از استخدام نیروی کار غیرلازم جلوگیری می‌کند.
 ۲) بهره‌وری خود را در استفاده از عوامل تولید افزایش دهد.
 ۳) کاهش قیمت کالای خود
 ۴) در مواد اولیه و انرژی صرفه‌جویی می‌کند.
 پاسخ: گزینه ۳ تولیدکننده با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری (مانند پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم، صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها) هزینه تولید را بدون اینکه از میزان تولید کم کند کاهش می‌دهد و از سوی دیگر نیز، با فراهم آوردن بازار خوبی برای محصولات و فروش آن‌ها با قیمت مناسب تلاش می‌کند از وضعیت زیان جلوگیری کند.

۲۸. یک دانشجوی ترم آخر کارشناسی تصمیم می‌گیرد برای دو سال تحصیل در کارشناسی ارشد ثبت نام کند، در حالی که می‌توانست با مدرک کارشناسی در شرکتی مشغول به کار شده و ماهانه ۳ میلیون تومان درآمد داشته باشد. هزینه فرصت ادامه تحصیل برای این فرد چقدر است؟

- ۱) ۲۷ میلیون تومان ۲) ۳۰ میلیون تومان ۳) ۷۲ میلیون تومان ۴) ۳۶ میلیون تومان
 پاسخ: گزینه ۳

دریافتی در یک سال $3,000,000 \times 12 = 36,000,000$
 دریافتی در دو سال $36,000,000 \times 2 = 72,000,000$

هزینه فرصت این انتخاب، معادل ۷۲ میلیون تومان درآمد در دو سال است که از آن صرف‌نظر کرده است.

۲۹. نوعی شریک شدن در مالکیت یک شرکت است:

- ۱) خرید اوراق مشارکت ۲) خرید اوراق سهام ۳) خرید اوراق خزانه ۴) خرید بورس کالا
 پاسخ: گزینه ۲ خرید سهام، نوعی شریک شدن در مالکیت یک شرکت است.

۳۰. عبارت «کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند»، مربوط به کدام یک از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق است؟

- ۱) پرانگیزه ۲) نوآور ۳) سازمان‌دهنده ۴) خوش بین
 پاسخ: گزینه ۴

ویژگی	خصوصیات
خوش بین	کارآفرینان واقع بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.

۳۱. به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

الف) چرا هر انتخابی مستلزم از دست دادن انتخاب‌های دیگر است؟

ب) هزینه فرصت یک انتخاب چیست؟

- ۱) الف) بین گزینه‌های انتخاب، باید «بده - بستان» کرد. ب) هزینه‌ای که انتخاب‌مان برای ما دربرداشته است.
 ۲) الف) امکانات و داشته‌ها همیشه «کمیاب» است. ب) ارزش مجموع انتخاب‌هایی است که از دست داده‌ایم.
 ۳) الف) امکانات و داشته‌ها همیشه «کمیاب» است. ب) ارزش بهترین گزینه بعدی است که با انتخاب‌مان از دست داده‌ایم.
 ۴) الف) بین گزینه‌های انتخاب، باید «بده - بستان» کرد. ب) ارزش مجموع انتخاب‌هایی است که از دست داده‌ایم.

پاسخ: گزینه ۳ الف) همیشه امکانات و داشته‌های یک فرد و همچنین تولید و امکانات تولید یک جامعه «کمیاب» و محدود است و نمی‌توان همه چیز را هم‌زمان داشت و باید انتخاب کنیم. در نتیجه با انتخاب یک گزینه، گزینه‌های دیگر را از دست خواهیم داد. گزینه‌های «۱ و ۴»، تعریف «انتخاب» است و جواب پرسش نیست.
 ب) هنگامی که انتخاب‌هایمان را به ترتیب سودآوری می‌نویسیم و با رفتاری عاقلانه، بالاترین سود را انتخاب می‌کنیم، دومین گزینه از نظر ارزش را که انتخاب نکرده‌ایم «هزینه فرصت» از دست‌رفته می‌نامیم.

۳۲. گام اول برای راه انداختن یک کسب و کار است که بدین معناست که

- ۱) تشخیص نیازهای جامعه - محصولات با کیفیت بهتر و قیمت پایین تر را بتوانیم تولید کنیم.
- ۲) گرفتن مجوز از دولت - به دولت اجازه می‌دهیم در فعالیت اقتصادی ما نظارت کند.
- ۳) تشخیص نیازهای جامعه - باید هماهنگ با برنامه‌ریزی‌های اقتصادی دولت باشیم.
- ۴) گرفتن مجوز از دولت - باید هماهنگ با برنامه‌ریزی‌های اقتصادی دولت باشیم.

پاسخ: گزینه ۲ اولین گام گرفتن مجوزهای لازم از دولت است که ما با این کار به دولت اجازه نظارت بر کار خود را می‌دهیم.

۳۳. کدام گزینه از نمونه‌های مشاغل خویش فرما نیست؟

- ۱) هنرمندان
- ۲) تعمیرکاران خودرو
- ۳) بنگاه‌های معاملات ملکی
- ۴) شرکت‌های سهامی

پاسخ: گزینه ۴ نمونه‌های مشاغل خویش فرما عبارتند از: تعمیرکاران خودرو و لوازم خانگی، بنگاه‌های معاملات ملکی، خرده‌فروشان، کشاورزان، صنعت‌گران خرید، هنرمندان.

۳۴. کدام گزینه دربردارنده مفهوم هزینه فرصت است؟

- ۱) مجموع تمام گزینه‌های موجود که در ازای هدف پس‌انداز از آن چشم‌پوشی می‌کنید.
- ۲) مجموع هزینه نهایی که از آن صرف‌نظر کرده بودیم تا درآمدان از مخارجمان بیشتر شود.
- ۳) وقتی برای یک هدف پس‌انداز می‌کنید، بهترین گزینه بعدی را از دست می‌دهید.
- ۴) رسیدن به هدفی که برای آن پس‌انداز کردیم و بعد از دستیابی باب میل نیست و هزینه آن از دست رفته است.

پاسخ: گزینه ۳ وقتی برای یک هدف پس‌انداز می‌کنیم، بهترین گزینه بعدی که از دست می‌دهیم، هزینه فرصت است.

در گزینه ۱، گفته «مجموع هزینه‌ها» که اشتباه است.

۳۵. کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- نحوه اداره تعاونی‌ها به چه صورت است؟

- ماهیت مأموریت مؤسسات غیرانتفاعی چگونه است؟

- ۱) هر نفر یک رأی - غیر سودآور
- ۲) هر نفر یک رأی - سودآور
- ۳) به نسبت میزان سهم افراد - غیر سودآور
- ۴) به نسبت میزان سهم افراد - سودآور

پاسخ: گزینه ۱ - نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر یک رأی است.

- ماهیت مأموریت مؤسسات غیرانتفاعی، غیرتجاری و غیر سودآور است.

۳۶. در کدام گزینه تعریف هزینه تولید به صورت کامل‌تری آمده است؟

- ۱) پولی که بابت اجاره محل کسب‌وکار پرداخت می‌شود.
- ۲) پولی که بابت تولید کالاها و خدمات صرف می‌شود.
- ۳) پولی که بابت پرداخت دستمزد به کارگران و کارمندان تحت استخدام پرداخت می‌شود.
- ۴) پولی که بابت خرید مواد اولیه صرف می‌شود.

پاسخ: گزینه ۲ پولی که بابت تولید کالاها و خدمات توسط تولیدکننده صرف می‌شود، هزینه تولید نام دارد.

۳۷. "پروین اعتصامی پرآوازه‌ترین شاعر زن ایرانی است." به نظر شما حرفه ایشان جزء کدام دسته از سازمان‌های تولید است؟

- ۱) کسب‌وکار شخصی
- ۲) تعاونی
- ۳) موسسه غیرانتفاعی
- ۴) خیریه

پاسخ: گزینه ۱ هنرمندان از جمله مشاغل خویش فرما و یک نوع کسب‌وکار شخصی است.

۳۸. مهم‌ترین عامل در تصمیم‌گیری عرضه‌کنندگان در مورد میزان تولید کالا می‌باشد.

- ۱) میزان سود
- ۲) قیمت مواد اولیه
- ۳) قیمت کالا
- ۴) میزان هزینه‌های تولید

پاسخ: گزینه ۳ قیمت کالا مهم‌ترین عامل تصمیم‌گیری عرضه‌کنندگان در مورد میزان تولید کالا است.

۳۹. کدام یک جزء «هزینه‌های تولید» نیست؟

- ۱) پولی که برای خرید یا اجاره ماشین‌آلات مصرف می‌شود.
 ۲) پولی که به‌ازای استخدام تعدادی کارگر یا کارمند پرداخت می‌شود.
 ۳) پولی که بابت خریداری یا اجاره محل کارگاه یا کارخانه مصرف می‌شود.
 ۴) پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به‌دست می‌آورد.
- پاسخ: گزینه ۴ خریداری یا اجاره محل کارگاه، مغازه یا دفتر کار، خرید ماشین‌آلات، خرید لوازم موردنیاز دیگر؛ خرید مواد اولیه، استخدام تعدادی کارگر و کارمند، جزء هزینه‌های تولید محسوب می‌شوند. اما پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به‌دست می‌آورد، سود نامیده می‌شود و جزء هزینه‌های تولید نیست.

۴۰. با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی یک بنگاه اقتصادی با ۶ نفر کارمند و تولید سالیانه ۱۸ دستگاه هریک به ارزش ۲۵ میلیون تومان، کدام است؟

۱	حقوق متوسط ماهیانه فرد	۲ میلیون ریال
۲	اجاره ماهیانه	۳٫۵ میلیون ریال
۳	هزینه استهلاک سالیانه	۳۵ درصد اجاره سالیانه
۴	هزینه خرید مواد اولیه موردنیاز سالیانه	$\frac{۲}{۳}$ حقوق سالیانه کارمندان

- ۱) ۲۹۶ میلیون تومان سود ۲) ۲۹۶ میلیون تومان ضرر یا زیان ۳) ۱۵۳٫۳ میلیون تومان سود ۴) ۱۵۳٫۳ میلیون تومان ضرر یا زیان

پاسخ: گزینه ۳

میلیون تومان $۱۸ \times ۲۵ = ۴۵۰$ = درآمد سالیانه

میلیون تومان $۱۲ \times ۶ \times ۲ = ۱۴۴$ = حقوق سالیانه کارمندان

میلیون تومان $۱۲ \times ۳٫۵ = ۴۲$ = اجاره سالیانه

میلیون تومان $\frac{۳۵}{۱۰۰} \times ۴۲ = ۱۴٫۷$ = هزینه استهلاک سالیانه

میلیون تومان $\frac{۲}{۳} \times ۱۴۴ = ۹۶$ = هزینه خرید مواد اولیه موردنیاز سالیانه

میلیون تومان $۹۶ + ۱۴٫۷ + ۴۲ = ۲۹۶٫۷$ = مجموع هزینه‌های سالیانه

هزینه سالیانه - درآمد سالیانه = سود سالیانه

میلیون تومان $۱۵۳٫۳ = ۴۵۰ - ۲۹۶٫۷$ = سود سالیانه \Rightarrow

۴۱. لحن و محتوای کدام بیت در مقابل آن نادرست است؟

- ۱) ز تیغ دلبران هوا شد بنفش (لحن تند و ضربی و محتوای حماسی)
 ۲) من از کجا پند از کجا؟ باده بگردان ساقیا (لحن آرام و غمگین و غیرضربی)
 ۳) گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی (لحن غمگین و محتوای عاشقانه)
 ۴) همه برگ بودن همی ساختی (لحن ضربی و محتوای تعلیمی)

پاسخ: گزینه ۳ لحن شاد و محتوای عاشقانه.

۴۲. لحن و فضای حاکم بر کدام بیت متفاوت است؟

۱) من مانده‌ام مهجور از او در مانده و رنجور از او	گویی که نیشی دور از او در استخوانم می‌رود
۲) مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم	جرس فریاد می‌دارد که بر بندید محمل‌ها
۳) دیده سیر است مرا جان دلیر است مرا	زهره شیر است مرا زهره تابنده شدم
۴) ای ساریبان آهسته ران کارام جانم می‌رود	وان دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود

پاسخ: گزینه ۳ لحن و فضای حاکم بر بیت گزینه ۳، امید و شادی است، در حالی که لحن و فضای حاکم بر گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، اندوه و ناامیدی است.

۴۳. مفهوم کدام بیت از مفهوم بیت زیر دورتر است؟

«حدیث دل حدیثی بس شگفت است که در عالم حدیثش در گرفته است»

۱) دور شو از راهزنان حواس	راه تو دل داند دل را شناس
۲) زنده به جان خود همه حیوان بود	زنده به دل باش که عمر آن بود
۳) دل اگر این مهره آب و گل است	خر هم از اقبال تو صاحب دل است
۴) چون علم لشکر دل یافتم	روی خود از عالمیان تافتم

پاسخ: گزینه ۳ در این بیت به قالب دل و ظاهر آن کار دارد نه بعد عرفانی آن و می‌گوید چنین دلی را خر هم دارد و صاحب دل است. در سایر گزینه‌ها ۱، ۲، ۴: دل را ارزشمند می‌داند که انسان را از سایر مخلوقات جدا می‌کند و بعد معنوی آن را مثبت و ارزشمند می‌شمارد نه جسم دل (عرفانی).

۴۴. لحن و فضای حاکم بر شعر در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) مرا مادرم نام مرگ تو کرد	زمانه مرا پتک ترگ تو کرد
۲) زمین آمد از سم اسبان به جوش	به ابر اندر آمد فغان و خروش
۳) پیاده ندیدی که جنگ آورد	سر سرکشان زیر سنگ آورد
۴) جور و ظلم دوست را بر جان بنه	ور نخواهی پس صلا ی جنگ جنگ

پاسخ: گزینه ۴ در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: لحن شعر، حماسی، آهنگ آن کوبنده و ریتم کوتاه است.

گزینه ۴: لحن ملایم و نوع ادبی، غنایی است.

۴۵. توضیح ارائه شده در مقابل کدام بیت با توجه به موسیقی و محتوای شعر و لحن نادرست است؟

۱) یاد باد آن که چو یاقوت قدح خنده زدی	در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود (موسیقی سنگین و لحن اندوه و حسرت)
۲) مُرده بُدم زنده شدم گریه بُدم خنده شدم	دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم (موسیقی سنگین و آرام با لحن غمگین و حسرت‌بار)
۳) ما صوفیان راهیم ما طبل‌خوار شاهیم	پاینده دار یارب! این کاسه را و خوان را (موسیقی و وزن شاد و لحن شاد)
۴) من از کجا پند از کجا باده بگردان ساقیا	آن جام جان افزای را بریز بر جهان ساقیا (موسیقی شاد و لحن با نشاط)

پاسخ: گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: بیت اول ← وزن و موسیقی سنگین (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) و لحن غمگینی دارد.

گزینه ۲: «۲»: بیت سوم ← وزن شاد (مفعول فاعلاتن مفعول و فاعلاتن) و لحن شاد و با نشاطی دارد.

گزینه ۳: «۳»: بیت چهارم ← وزن ضربی و شاد (متفعلن) و محتوای شاد و لحن شادی دارد.

۴۶. آرایه‌های «جناس - تضاد - تناسب - واج‌آرایی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف - رازی مگوست، صولت جاوید چشم تو	رازی که بود پشت و پناه نگاه ما
ب - دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست	چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم
ج - آن همه ناز و تنعم که خزان می‌فرمود	عاقبت در قدم باد بهار آخر شد
د - دردی است درد عشق که هیچش طیب نیست	گر دردمند عشق بنالد، غریب نیست

۱) ب، ج، د، الف	۲) د، ج، ب، الف	۳) ب، الف، ج، د	۴) د، الف، ج، ب

پاسخ: گزینه ۱ الف ← واج‌آرایی مصوت کوتاه - صولت جاوید چشم تو

ب ← جناس (دست - دوست)

ج ← تضاد ← خزان و بهار

د ← تناسب ← درد - دردمند - طیب

۴۷. واج آرایبی با بسامد یک واج در کدام گزینه محسوس تر است؟

۱	رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار	دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود
۲	نفسی همراه ما هم نفسی مست (الهم)	نفسی یوسف چاهم نفسم جمله گزدم
۳	ما را سری است با تو که گر خلق روزگار	دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم
۴	مستی به چشم شاهد دلبند ما خوش است	زان رو سپرده‌اند به مستی زمام ما

پاسخ: گزینه ۱ صامت س بیشتر گوش‌نواز است.

۴۸. با توجه به تحلیل ابیات زیر از منظر زبانی، همه گزینه‌ها درست است به استثنای
 «مرا مهر سیه‌چشمان ز سر بیرون نخواهد شد قضای آسمان است این و دیگر گون نخواهد شد
 رقیب آزارها فرمود و جای آشتی نگذاشت مگر آه سحرخیزان سوی گردون نخواهد شد»

۱	واژگان فارسی و عربی هستند و هیچ واژه نامأنوسی در ابیات به چشم نمی‌آید.	۲	ردیف، شامل دو کلمه است و هر دو از منظر دستوری فعل هستند.
۳	یکی از ابیات دارای شیوه بلاغی و دیگری فاقد آن است.	۴	"را" از نوع فک اضافه در بیت اول دیده می‌شود.

پاسخ: گزینه ۲ ردیف از منظر ادبی مورد بررسی قرار می‌گیرد و این گزینه نادرست است.

۴۹. لحن و آهنگ در تمام گزینه‌ها با فضا و حس و حال حاکم بر شعر تناسب دارد به جز

۱	برسان باده که غم روی نمود ای ساقی	این شیبخون بلا باز چه بود ای ساقی
۲	امشب ای ماه به درد دل من تسکینی	آخر ای ماه تو همدرد من مسکینی
۳	از غم عشقت دل شیدا شکست	شیشه می در شب یلدا شکست
۴	بود آیا که در میکدها بگشایند	گره از کار فروبسته ما بگشایند

پاسخ: گزینه ۳ ابیات در همه گزینه‌ها، مضمون غم و اندوه دارند. در سه گزینه دیگر، لحن با این فضا تناسب دارد، اما در بیت موردنظر وزنی ضربی آمده است که با حالت اندوهگین محتوا تناسب ندارد.

۵۰. شاعر در کدام بیت از آرایه «واج آرایبی» بهره بیشتری برده است؟

۱	صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را	که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
۲	آن ابر دُرّ بار ز دریا که برآید	پر کرده ز درم و دانه، دهان را
۳	رسم عاشق کشتی و شیوه شهر آشوبی	جامه‌ای بود که بر قامت او دوخته بود
۴	شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی	غنیمت است چنین شب که دوستان بینی

پاسخ: گزینه ۲ گزینه ۲: واج آرایبی در صامت‌های «د» و «ر»

یقیناً در گزینه‌های ۳، ۱، ۴ و ۴ هم واج آرایبی وجود دارد اما واج آرایبی نسبی است و با توجه به اینکه در گزینه ۲، در هر دو مصراع واج آرایبی دارد و دو واج تکرار شده است، پاسخ درست است.

۵۱. مبانی تحلیل شعر زیر در کدام گزینه، نادرست است؟

۱	«بیا که قصر امل سخت سست‌بنیاد است	بیار باده که بنیاد عمر بر بادست
۲	غلام همت آنم که زیر چرخ کبود	ز هر چه رنگ تعلق پذیرد، آزادست
۳	چه گویمت که به میخانه دوش مست و خراب	سروش عالم غییم چه مژده‌ها دادست
۴	که ای بلندنظر شاهباز سرده نشین	نشیمن تو نه این کنج محنت آبادست»

۱ با توجه به ترتیب قرار گرفتن قافیه‌ها در کنار هم می‌توانیم نتیجه بگیریم که این شعر در قالب غزل سروده شده است.

۲ وجود تضاد در بیت دوم نشان‌دهنده تحلیل زبانی متن و وجود استعاره و کنایه در بیت چهارم و اول نشان‌دهنده تحلیل ادبی متن می‌باشد.

۳ در بیت سوم، واژه «میخانه» متمم است، «دوش»، قید، «سروش»، فاعل و «عالم»، مضاف‌الیه می‌باشد.

۴ شاعر در این ابیات به گذرا بودن جهان و کم‌ارزش بودن آن در کنار ارزشمند بودن آخرت اشاره دارد.

پاسخ: گزینه ۲ وجود تضاد در بیت جزء تحلیل ادبی متن محسوب می‌شود.

۵۲. موسیقی و وزن کدام گزینه با محتوای آن هماهنگ نیست؟

۱) برآمد خروش سپاه از دو روی	جهان شد پر از مردم جنگجوی
۲) چشمان زمین دوباره تر خواهد شد	ماه از سر شب بدون سر خواهد شد
۳) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم	چشم بد از روی تو دور ای صنم
۴) دلم دریاچه غم شد دوباره	قد آینه‌ها خم شد دوباره

پاسخ: گزینه ۲ وزن شعر ضربی است و شاعر از ویژگی آوایی و تکرار منظم هجاهای کوتاه بهره گرفته و این وزن مناسب مرثیه نیست. محتوای بیت گزینه ۲، حزن‌انگیز و مرثیه است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: محتوای شعر حماسی است و با وزن هماهنگی دارد.

گزینه ۳: محتوا عاشقانه است و با وزن تناسب دارد. موسیقی متناسب با محتوا و شاد است.

گزینه ۴: محتوا عاطفی و احساسی و اندوهناک است و با وزن و موسیقی آن تناسب دارد.

۵۳. مفاهیم «عدم آگاهی، فراغت خاطر، خویشتن‌داری و توصیه به فروتنی» به ترتیب، از کدام ابیات دریافت می‌شود؟

الف) چه آسوده است از اندیشه باد خزان، برگی	که در فصل بهاران چون گل رعنا خزان بیند
ب) عنان نفس را هرکس تواند داشتن محکم	سمند سرکش افلاک را در زیر ران بیند
ج) نظر را پایه گر خواهی بلند از آستان مگذر	که هرکس را بود بر صدر جا در آستان بیند
د) رخ بهبود کار خویش آن غافل چسان بیند	که بر دارد ز یوسف چشم و راه کاروان بیند

- ۱) د، ب، الف، ج ۲) د، الف، ب، ج ۳) ج، الف، ب، د ۴) ج، ب، الف، د

پاسخ: گزینه ۲ مفهوم بیت «الف»: فراغت خاطر داشتن به دلیل آینده‌نگری

مفهوم بیت «ب»: با توجه به کنایه عنان نفس را کشیدن به خویشتن‌داری ارتباط دارد.

مفهوم بیت «ج»: فروتنی است که در مصراع دوم بیان شده است.

مفهوم بیت «د»: معنای کلی بی‌توجهی به اصل و توجه به حواشی است.

۵۴. مفهوم بیت زیر از کدام گزینه استنباط می‌شود؟

«در این مقام، طرب بی‌تعجب نخواهد دید که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»

۱) اینکه پیرانه‌سرم صحبت یوسف بناوخت	اجر صبری است که در کلبه احزان کردم
۲) هببت و عز و بها با رنج تن باشد قرین	قدرت و قدر و شرف با علم دین دارد قرار
۳) افسر و فرق ای پسر بی‌رنج کی گردد قرین	سیری و خواب ای فتا با علم کی گیرد قرار
۴) در آتش آبی تعبیه در آب آتش تعبیه	در آتشش آن در طرب در آب او دل در ندم

پاسخ: گزینه ۴ مفهوم بیت مرجع «همراه بودن شادی و غم و سختی و راحتی» که در بیت چهارم نیز این مفهوم اشاره شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نتیجه صبوری اجر و پاداش است.

گزینه ۲: در صورتی که رنج و سختی بکشی به بزرگی و مقام دست می‌یابی.

گزینه ۳: بیت سوم نیز بیانگر این موضوع است که بدون رنج به تاج پادشاهی و مقام نمی‌رسی.

۵۵. در کدام گزینه «واژه آرایبی» وجود دارد؟

۱) سعدی از پرده عشاق چه خوش می‌گوید	ترک من پرده برانداز که هندوی توام
۲) وصف یک عضو او کردم ولیکن بر کنار	چون رسیدم با میانش از میان برداشتند
۳) سر بنه گر سر میدان ارادت داری	ناگزیر است که گویی بود این میدان را
۴) از سر زلف عروسان چمن دست بدارد	به سر زلف تو گر دست رسد باد صبا را

پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴، «واژه سر» هر دو در یک معنا به کار رفته‌اند و تکرار یا واژه‌آرایبی محسوب می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «پرده» در مصراع نخست بیت اول «نام نوایی در موسیقی» است و در مصراع دوم در معنای «حجاب و پوشش» و بین دو واژه «پرده» جناس همسان ایجاد شده است.

۲) «واژه‌های میان» در معنی نخست «کمر» و در معنای دوم «از بین رفتن» است و جناس همسان می‌سازد.

۳) «واژه‌های سر» در دو معنای متفاوت به کار رفته و جناس همسان دارد. سر در معنی نخست «عضوی از بدن» و معنی دوم «مجازاً قصد و اندیشه» است.

۵۶. کدام گزینه، به ترتیب به پاسخ دو سؤال کلیدی «چطور» و «چه چیز»، در ارتباط با «دریاچه ارومیه» اشاره می‌کند؟

۱) حفر بی‌رویۀ چاه‌ها - کاهش بارش در حوضۀ آبریز دریاچه

۲) تغییر در میزان آب ورودی به دریاچه - گرم شدن عمومی هوا

۴

۳) حفر بی‌رویۀ چاه‌ها در اطراف دریاچه - کاهش آب دریاچه

تأمین آب دریاچه از طریق چشمه‌های کف - عبور رودهای ورودی از لایه‌های نمکی

پاسخ: گزینه ۳ سؤال «چطور»، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد، مانند: زمینه‌های به‌وجودآوردۀ این پدیده چیست؟ (حفر بی‌رویۀ چاه‌ها، گرم شدن عمومی هوا و ...) و سؤال «چه چیز»، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد؛ مثال: چه اتفاقی رخ داده است؟ (کاهش آب دریاچه).

۵۷. متن زیر، به کدام یک از «سوالات کلیدی دانش جغرافیا»، به ترتیب پاسخ می‌دهد؟

«تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر، موجب پدید آمدن بحران ریزگردها در کشورهای جنوب غربی آسیا، در فصل‌های مختلف سال شده است.»

۱) چرا - چه چیز - چه موقع - کجا

۲) چرا - چه چیز - کجا - چه موقع

۳) چه چیز - چرا - کجا - چه موقع

۴) چه چیز - چرا - چه موقع - کجا

پاسخ: گزینه ۲ تداوم خشکسالی - چرا / بحران ریزگردها - چه چیز / در کشورهای جنوب غربی آسیا - کجا / در فصل‌های مختلف - چه موقع

۵۸. کدام عبارت، فرضیۀ مناسبی برای پرسش زیر است؟

«چرا روز سوم فروردین ماه سال ۱۳۹۸، در استان گلستان سیل آمد؟»

۱) تخریب جنگل‌ها از عوامل وقوع سیل است.

۲) در فصل بهار احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد.

۳) توسعه راه‌های ارتباطی حتماً باعث طغیان رودها شده است.

۴) امکان نفوذپذیری خاک در جنگل‌های گلستان، کاهش یافته است.

پاسخ: گزینه ۱ پاسخ اولیه و پیشنهادی پژوهشگر به مسئلۀ مورد پژوهش را فرضیه می‌نامند. در عبارت صورت سؤال، یک مسئله مطرح شده است که عبارت گزینۀ یک به عنوان یک فرضیه، پاسخ پیشنهادی را برای آن مطرح می‌کند. پژوهشگر در مراحل پژوهش خود به اثبات درستی فرضیه می‌پردازد.

۵۹. به چه علت پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد و فرضیه‌های یک پژوهشگر به چه عواملی بستگی دارد؟

۱) اشراف بیشتری روی موضوع پیدا کند - میزان دانش، سواد و آگاهی

۲) اطلاعات بیشتری کسب کند - تجربیات، سوابق تحصیلی و بینش

۳) سؤال مطرح شده قبلاً پاسخ داده شده باشد یا خیر - میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی

۴) میزان مطالعه افزایش یابد - تجربیات، سوابق تحصیلی و تحقیقی

پاسخ: گزینه ۳ در مرحله طرح سؤال پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد، به عبارت دیگر این امر مورد نیاز پژوهشگر است؛ زیرا او با این کار ۱- نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند. ۲- مهم‌تر از همه، پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر. فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد.

۶۰. چه عاملی در هر پژوهش نقش راهنما داشته و به فعالیت پژوهشگر جهت می‌دهد؟

۱) طرح مسئله

۲) روش تحقیق

۳) پردازش اطلاعات

۴) تدوین فرضیه

پاسخ: گزینه ۴ فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است، زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی جهت می‌دهد که قرار است انجام شود.

۶۱. ارتوستن علم جغرافیا را چگونه تعریف کرده است؟

۱) علم روابط میان محیط طبیعی و انسان

۲) مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان

۳) مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه موجودات زنده

۴) علم روابط میان عوامل طبیعی زمین

پاسخ: گزینه ۲ ارتوستن، علم جغرافیا را مطالعه زمین به‌عنوان جایگاه انسان تعریف کرده است.

۶۲. دو عامل مهم در علم جغرافیا کدام است؟

۱) زمان و مکان

۲) محیط‌های شهری و روستایی

۳) انسان و محیط

۴) محیط طبیعی و جغرافیا

پاسخ: گزینه ۳ انسان و محیط، دو عامل مهم در علم جغرافیا هستند.

۶۳. کدام یک از موارد جزء ویژگی‌های طرح مسئله از سوی جغرافی‌دان نمی‌باشد؟

۱) مسئله به‌صورت واضح بیان شود.

۲) یکی از مراحل حساس پژوهش است.

۳) مسئله دارای اهمیت باشد.

۴) مسئله به‌صورت سؤالی بیان شود.

پاسخ: گزینه ۲

پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به‌صورت واضح و روشن بیان کند. بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود. در این مرحله، پژوهشگر از خود می‌پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟ نکته مورد توجه در این مرحله این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، پی می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

۶۴. واژه جغرافیا برای اولین بار توسط چه کسی و با چه تعریفی ارائه شد و طبق تعریف او، *GRAPHY* و *GEO*، هر کدام به چه معنا است؟

۱) اراتوستن - زمین به عنوان جایگاه انسان - زمین، ترسیم و توصیف

۲) هرودت - شناخت ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط - خاک و توصیف

۳) اراتوستن - زمین در جهت بهبود کیفیت زندگی انسان - زمین و ترسیم

۴) هرودت - شناخت ناشناخته‌های جهان هستی جهت بهبود زندگی خود - خاک و توصیف

پاسخ: گزینه ۱ واژه جغرافیا، برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد و شامل کلمات *GEO* (زمین) و *GRAPHY* (ترسیم و توصیف) می‌شود. اراتوستن جغرافیا را علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند.

۶۵. به ترتیب دانش متناظر آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات و علوم فضایی کدام است؟

۱) کارتوگرافی - GIS

۲) روش‌های کمی در جغرافیا - نقشه‌کشی

۳) روش‌های کمی در جغرافیا - سنجش از دور

۴) ژئومورفولوژی - کارتوگرافی

پاسخ: گزینه ۳ فنون جغرافیایی به سه شاخه علوم فضایی، آمار فناوری اطلاعات و ارتباطات و هندسه و سه زیر شاخه سنجش از دور و GIS، روش‌های کمی در جغرافیا و نقشه‌کشی (کارتوگرافی) تقسیم می‌شود.

۶۶. به چه دلیل جغرافی‌دان موضوعات را با دید کلی و ترکیبی مطالعه می‌کند؟

۱) زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

۲) زیرا عوامل طبیعی روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند.

۳) زیرا عوامل انسانی روی یکدیگر اثر می‌گذارند.

۴) زیرا شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان‌ها با یکدیگر می‌باشد.

پاسخ: گزینه ۱ به دلیل اینکه اجزا و عوامل محیط جغرافیا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند، جغرافی‌دان موضوعات را با دید کلی و ترکیبی مطالعه می‌کند.

۶۷. مطالعه پدیده‌ها در علم جغرافیا چگونه است و چه عاملی سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی و کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؟

۱) دید جزئی‌نگر - عملکرد اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر

۲) همه‌جانبه - چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی

۳) دید یک‌جانبه - چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی

۴) دید کلی‌نگر - عملکرد اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر

پاسخ: گزینه ۴ مطالعه پدیده‌ها در علم جغرافیا همه‌جانبه است و دید ترکیبی به جغرافی‌دان کمک می‌کند تا به‌طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

۶۸. براساس روش مطالعه در علم جغرافیا، کدام مورد با «عملکرد جغرافی‌دانان» مطابقت دارد؟

۱) جغرافی‌دانان، اصول و قوانین حاکم بر جو و تغییرات دما و بارش را بررسی می‌کنند.

۲) جغرافی‌دانان اقتصادی، روند تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات در یک شهر را بررسی می‌کنند.

۳) جغرافی‌دانان روستایی، ویژگی گیاهان یک روستا را از نظر ساختمان و چگونگی رشد، بررسی می‌کنند.

۴) جغرافی‌دانان زیستی، پراکندگی جنگل‌های شمال ایران را در ارتباط با منابع آب آن منطقه، بررسی می‌کنند.

پاسخ: گزینه ۴ روش مطالعه علم جغرافیا مبتنی بر «کل‌نگری» است؛ از این‌رو، درحالی که جغرافی‌دانان، کل یک سیستم - یعنی محیط - را به‌صورت واحد مطالعه می‌کنند، پژوهشگران سایر رشته‌های علوم، اجزاء سیستم‌های موردنظر خود را به‌صورت مجزا و بدون در نظر گرفتن تأثیر آنها بر یکدیگر مورد بررسی قرار می‌دهند. تنها در گزینه چهارم به تأثیر عوامل بر یکدیگر توجه شده است.

۶۹. کدام یک از مراحل یک پژوهش جغرافیایی، نقش راهنما را دارد؟

۱) طرح مسئله و بیان سؤال

۲) جمع‌آوری اطلاعات

۳) تدوین فرضیه

۴) نتیجه‌گیری

پاسخ: گزینه ۳ تدوین فرضیه، از مراحل یک پژوهش جغرافیایی، نقش راهنما را دارد.

۷۰. کدام جمله صحیح می‌باشد؟

۱) مکان و زمان دو رکن اصلی علم جغرافیا است.

۲) محیط‌های انسانی بر اثر فعالیت‌های انسانی تبدیل به محیط‌های جغرافیایی می‌شود.

۳) تأثیر گذاری و تأثیرپذیری به‌صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

۴) علم جغرافیا یکی از جدیدترین دانش‌های بشری به‌شمار می‌آید.

پاسخ: گزینه ۳ تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: انسان و محیط، دو رکن اساسی علم جغرافیا می‌باشند.

گزینه ۲: محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.

گزینه ۴: علم جغرافیا یکی از قدیمی‌ترین دانش‌های بشری به شمار می‌آید.

۷۱. در کدام گاه‌شماری، هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال، اضافه می‌کردند؟

- ۱) یزدگردی ۲) اوستایی ۳) دوازده حیوانی ۴) سلوکی

پاسخ: گزینه ۲ در گاه‌شماری ساسانی اوستایی، سال را ۳۶۵ شبانه‌روز در نظر می‌گرفتند؛ در نتیجه در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتادند. برای رفع این مشکل، بعد از هر ۱۲۰ سال یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.

۷۲. با توجه به عبارت "مجموعه حوادثی که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده است" با کدام یک از موارد زیر مرتبط می‌باشد؟

- ۱) تاریخ ایران ۲) علم تاریخ و روش علمی
۳) تقویم و تعیین روز و ماه و سال ۴) مجموعه حوادث و رویدادهایی که یک جامعه از سر می‌گذراند.

پاسخ: گزینه ۱ واژه تاریخ دارای معانی مختلفی است. گاهی منظور از آن، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که فرد یا جامعه از سر گذرانده است، مانند «تاریخ ایران»، که منظور از آن مجموعه حوادثی است که در زمان گذشته بر سر مردم ایران آمده است.

۷۳. در گاه‌شماری اوستایی دوره ساسانی، اصطلاح «اندرگاه» به کدام گزینه اشاره داشت؟

- ۱) پنج روز اضافی را که به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند. ۲) ماه سیزدهم که هر سه سال یک بار به سال افزوده می‌شد.
۳) ماه سیزدهم که هر ۱۲۰ سال یک بار به پایان سال اضافه می‌شد. ۴) روزی که هر چهار سال یک بار به هنگام کیسه کردن به سال افزوده می‌شد.

پاسخ: گزینه ۱ در دوره ساسانیان، گاه‌شماری اوستایی که گاه‌شماری دینی زرتشتیان بود، در ایران رایج شد. در این گاه‌شماری سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. سپس ۵ روز اضافی را به نام اندرگاه (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

۷۴. کدام مورد، درباره «گاه‌شماری در مصر باستان» درست است؟

- ۱) هر ۱۲۰ سال، یک ماه به سال می‌افزودند. ۲) هر سه سال، یک ماه به سال اضافه می‌کردند.
۳) هر چهار سال، یک ماه ۳۶ روزه، به سال اضافه می‌کردند. ۴) هر چهار سال، سال را ۳۶۶ روز محاسبه می‌کردند.

پاسخ: گزینه ۴ مصریان سال را ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند و برای محاسبه یک چهارم شبانه‌روز اضافی، هر چهار سال، یک روز به سال می‌افزودند و به قولی کیسه می‌گرفتند.

۷۵. به گمان برخی از باستان‌شناسان، مخترع بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.

- ۱) اکدی‌ها - خط ۲) سومریان - سفال ۳) آموری‌ها - مفرغ ۴) سومریان - خط

پاسخ: گزینه ۴ به گمان برخی از باستان‌شناسان، سومریان مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.

۷۶. باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را براساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن، به چه دوره‌هایی تقسیم می‌کنند؟

- ۱) دوره گردآوری خوراک و تولید خوراک ۲) دوره فلزات و سنگ
۳) دوره کشف آتش و مفرغ ۴) دوره تولید خوراک و تجارت

پاسخ: گزینه ۱ باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را براساس نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن، به دو دوره گردآوری خوراک و دوره تولید خوراک تقسیم کرده‌اند.

۷۷. در انتخاب موضوع در پژوهش‌های تاریخی، به کدام مورد نباید توجه کرد؟

- ۱) موضوع باید تازه باشد. ۲) باید منابع کافی در مورد آن موضوع موجود باشد.
۳) موضوع باید ارزش تحقیق کردن را داشته باشد. ۴) موضوع باید بومی و داخلی باشد.

پاسخ: گزینه ۴ موضوع تحقیق باید تازه و غیر تکراری باشد. هر پژوهش باید مسئله تازه‌ای را بررسی کند و نظر جدیدی ارائه دهد. موضوع تحقیق هم‌چنین باید دارای اثر و فایده باشد. محقق باید موضوعی را برگزیند که دارای منابع و اطلاعات کافی باشد.

۷۸. با خوانده شدن ، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و دولت اجازه حفاری و سپس امتیاز

انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

- ۱) خط میخی - فرانسه ۲) کتاب‌های باستانی - انگلستان ۳) تاریخ هومر - آلمان ۴) بیستون - آمریکا

پاسخ: گزینه ۱ با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

۷۹. کدام جمله صحیح می‌باشد؟

- ۱) انسان‌های نخستین در آغاز قادر به حرف زدن نبودند و با نقاشی ارتباط برقرار می‌کردند.
- ۲) به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت.
- ۳) به تدریج از اوایل تولید خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت.
- ۴) سنگ، اصلی‌ترین ماده در ساخت ابزار انسان اولیه بود و سپس مجسمه‌سازی رواج یافت.

پاسخ: گزینه ۲ تشریح عبارت‌های نادرست:

۱) هنر نقاشی (برای برقراری ارتباط) پس از توانایی بشر در سخن گفتن و تکامل اندیشه او و در اواخر دوره گردآوری خوراک به وجود آمد.

۳) توانایی بشر در سخن گفتن و تکامل اندیشه مربوط به اواخر دوره گردآوری خوراک است.

۴) پس از استفاده از سنگ (به عنوان نخستین ماده ابزارسازی)، بشر توانست با افزودن بر مهارت خود، تیغه‌های سنگی بسازد و سپس توانست استخوان و چوب را نیز برای ابزارسازی به کار گیرد.

۸۰. کدام تمدن‌ها پیش گام در تنظیم و تدوین گاه‌شماری‌ها بودند؟

- ۱) بین‌النهرین - مصر باستان
- ۲) یونان - مصریان باستان
- ۳) روم - بین‌النهرین
- ۴) یونان - روم

پاسخ: گزینه ۱ مردمان بین‌النهرین و مصریان باستان در تنظیم و تدوین گاه‌شماری پیشگام بودند.

۸۱. مجموعه «.....» نیز جهان اجتماعی را شکل می‌دهند.

- ۱) رفتارهای اجتماعی
- ۲) هنجارها، ارزش‌ها و نهادهای اجتماعی
- ۳) کنش‌های اجتماعی و آثار آنها
- ۴) پدیده‌های اجتماعی

پاسخ: گزینه ۴ مجموعه پدیده‌های اجتماعی «جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند.

۸۲. تفاوت چگونگی برخورد فرد با دوست یا معلم به کدام مورد اشاره دارد و کدام یک از پیامدهای کنش انسانی، احتمالی است؟

- ۱) ارادی و معنادار بودن - پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است.
- ۲) ارادی و معنادار بودن - پیامدهای غیرارادی
- ۳) تناسب داشتن با موقعیت - پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است.
- ۴) تناسب داشتن با موقعیت - پیامدهای غیرارادی

پاسخ: گزینه ۳ افراد در موقعیت‌های مختلف، رفتارهای متفاوت از خود نشان می‌دهند. تفاوت چگونگی برخورد فرد با دوست یا معلم مربوط به این مسئله می‌باشد.

پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است.

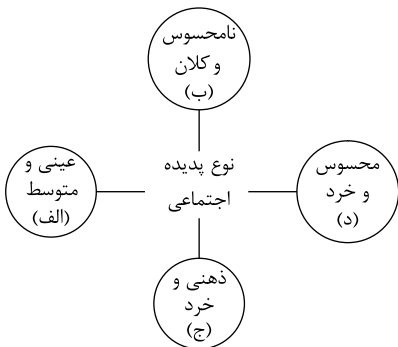
۸۳. پدیده‌های تکوینی و این جمله که شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد، مطابق با کدام نمودار است؟

- ۱) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد می‌کند و به واسطه این ایجاد کردن، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان طبیعی → جهان اجتماعی
- ۲) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد می‌کند و به واسطه این ایجاد کردن، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان ماورای طبیعی → جهان اجتماعی
- ۳) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان طبیعی ← جهان اجتماعی
- ۴) پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند. - جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی

پاسخ: گزینه ۴ پدیده‌های تکوینی پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

اینکه شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد، مطابق با نمودار جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی می‌باشد.

۸۴. به ترتیب، هر یک از پدیده‌های زیر مربوط به کدام قسمت نمودار است؟

- محترم شمردن مقررات اجتماعی
- حضور در کلاس زبان
- علاقه به موسیقی سنتی
- هیئت عزاداری ایام محرم

- ۱) الف، ج، د، الف
- ۲) ب، الف، د، ج
- ۳) ب، د، ج، الف
- ۴) ج، الف، ب، د

پاسخ: گزینه ۳ محترم شمردن مقررات اجتماعی: نامحسوس و کلان

حضور در کلاس زبان: محسوس و خرد
علاقه به موسیقی سنتی: ذهنی و خرد
هیئت عزاداری ایام محرم: عینی و متوسط

۸۵. به ترتیب کدام یک از گزینه‌های زیر به درستی یا نادرستی عبارات زیر اشاره دارد؟

(الف) در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

(ب) پیامدهای غیر ارادی کنش انسان قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شوند ولی پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.

(ج) پیامدهای غیر ارادی کنش انسان، خودشان کنش نیستند که لازم باشد کنشگر آن‌ها را اراده کند؛ بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.

(د) برخی کنش‌ها آثار و پیامدهایی دارند. پیامدهای کنش انسان به دو دسته ارادی و غیرارادی تقسیم می‌شوند.

۱) ص - ص - غ - غ ۲) ص - غ - غ - ص ۳) ص - ص - ص - غ ۴) غ - ص - ص - ص

پاسخ: گزینه ۳ بررسی عبارت نادرست:
(د) همه کنش‌ها آثار و پیامدهایی دارند.

۸۶. کدام یک از موارد زیر یک کنش انسانی محسوب می‌شود؟

۱) ضربان قلب ۲) گردش خون ۳) سوخت‌وساز سلول‌ها ۴) بستن چشم

پاسخ: گزینه ۴ فعالیت‌هایی همچون ضربان قلب، گردش خون و سوخت‌وساز سلول‌ها به علت فقدان اراده، کنش به حساب نمی‌آیند.

۸۷. پدیده‌های اجتماعی از جهت محسوس بودن یا نامحسوس بودن چگونه تقسیم‌بندی می‌شوند؟

۱) محلی یا جهانی ۲) عینی و ذهنی ۳) خرد و کلان ۴) خرده نظام و نظام اجتماعی کل

پاسخ: گزینه ۲ پدیده‌های اجتماعی را از جهت عینی و محسوس بودن یا ذهنی و نامحسوس بودن می‌توان در یک طیف قرار داد.

۸۸. صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) عقاید و هنجارها عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند.

(ب) هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست.

(پ) برای تأمین نیازهای جهان اجتماعی و افراد، راه‌های متفاوتی وجود دارد و همه جهان‌های اجتماعی نوع واحدی از این روش‌ها را پذیرفته‌اند.

(ت) جامعه‌ای که هستی را فراتر از زندگی دنیا می‌بیند، تنها لایه‌های عمیق خود را متناسب با این نظر سازمان می‌دهند.

۱) غ - ص - غ - ص ۲) ص - غ - غ - ص ۳) غ - ص - غ - غ ۴) ص - ص - غ - ص

پاسخ: گزینه ۳ تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف) عقاید و ارزش‌ها عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند.

(پ) معمولاً در هر جهان اجتماعی نوع خاصی از این روش‌ها پذیرفته می‌شود؛ نه نوع واحدی.

(ت) جامعه‌ای که هستی را فراتر از زندگی دنیا می‌بیند، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای خود را متناسب با این عقیده شکل می‌دهد.

۸۹. کدام گزینه پیامدهای غیر ارادی کنش‌های زیر را به درستی اشاره کرده است؟

(الف) ورزش کردن (ب) سیگار کشیدن (ج) کنترل خشم

۱) سلامتی - طرد شدن از جمع خانواده - پرهیز از نزاع با دیگران ۲) شادابی - صدمه به سیستم تنفسی - آرامش جامعه
۳) عضو تیم ملی شدن - پرداخت هزینه - تحسین شدن ۴) تناسب اندام - آسیب به دندان‌ها - مورد اعتماد قرار گرفتن

پاسخ: گزینه ۲ الف ← شادابی: پیامد غیر ارادی ورزش کردن است.

ب ← صدمه به سیستم تنفسی: پیامد غیر ارادی سیگار کشیدن است.

ج ← آرامش جامعه: پیامد غیر ارادی کنترل خشم است.

۹۰. صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

الف) کنش وابسته به آگاهی آدمی است هر چند بدون آگاهی هم انجام می‌شود.

ب) اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم.

پ) تا خواست و اراده انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود.

ت) چون کنش ارادی است، ممکن است فردی به کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

- ۱) ص - ص - غ - غ ۲) غ - غ - ص - ص ۳) ص - غ - ص - غ ۴) غ - ص - ص - ص

پاسخ: گزینه ۴ الف ← غ: کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود.

ب ← ص

پ ← ص

ت ← ص

۹۱. در کدام گزینه فقط یک کلمه وجود دارد که مشترک لفظی نیست؟

- ۱) خانه - سیر - شیر ۲) تا - غایت - گذشتن ۳) بسته - سیر - بردن ۴) امثال - ماندن - خواندن

پاسخ: گزینه ۱ لفظ «خانه» فقط یک معنی دارد و کلمات سیر و شیر مشترک لفظی است.

۹۲. نوع دلالت لفظ بر معنا به ترتیب، در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

محمد مانند ببری خروشان به دنبال سارق دوید.

اگر در دیدهٔ مجنون نشینی به غیر از خوبی لیلی نبینی

- ۱) مطابقی - مطابقی ۲) التزامی - مطابقی ۳) التزامی - تضمینی ۴) مطابقی - تضمینی

پاسخ: گزینه ۱ در عبارت اول منظور یک ببر، شجاع است و لفظ و معنا مطابقت ندارند.

در عبارت دوم منظور واقعاً دیده (چشم) است و لفظ و معنا مطابقت دارند.

۹۳. هنگامی که دلالت‌های مطابقی، تضمینی و التزامی عمداً یا سهواً به جای هم به کار روند چه مغالطه‌ای را موجب می‌شوند؟

- ۱) مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری ۲) اشتراک معنا ۳) بار ارزشی کلمات ۴) اشتراک لفظ

پاسخ: گزینه ۱ هرگاه این دلالت‌ها به جای هم به کار برده شود مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری است.

۹۴. عبارت «نماز را آخر وقت نخوان مثل دیگران» می‌تواند منجر به مغالطه شود بین کشور و ایران

- ۱) اشتراک لفظ - عموم و خصوص مطلق ۲) ابهام در مرجع ضمیر - هیچ ارتباطی برقرار نیست.

- ۳) اشتراک لفظ - هیچ ارتباطی برقرار نیست. ۴) ابهام در مرجع ضمیر - عموم و خصوص مطلق

پاسخ: گزینه ۲ اگر جملات منفی با ادات تشبیه همراه باشند، می‌توانند باعث ابهام در مرجع ضمیر شوند و بین مفاهم جزئی و کلی ارتباطی برقرار نیست.

۹۵. کدام عبارت می‌تواند منجر به مغالطهٔ ابهام در عبارات شود؟

- ۱) این تابلو هیچ قیمتی ندارد. ۲) من از راهنمایی شما پشیمانم.

- ۳) خانهٔ ارزان کمیاب است و هر کیمیایی گران است. ۴) فارغ‌التحصیلان رشتهٔ روان‌شناسی از روان آدم‌ها باخبرند.

پاسخ: گزینه ۲ این عبارت می‌تواند به دو شکل فهمیده شود: ۱- من از اینکه توسط شما راهنمایی شدم، پشیمانم. ۲- من از اینکه شما را راهنمایی کردم، پشیمانم.

۹۶. استفاده از لفظ «خیش» به جای لفظ «خویش» و استفاده از لفظ «گرد» به جای لفظ «گرد» به ترتیب از کدام مغالطه‌ها استفاده کرده‌ایم؟

- ۱) اشتراک لفظی - ابهام در عبارت ۲) نگارشی - اشتراک الفاظ ۳) اشتراک لفظی - نگارشی ۴) نگارشی - نگارشی

پاسخ: گزینه ۴ چون در املاهی هر دو کلمه اشتباه رخ داده است، پس از مغالطهٔ نگارشی استفاده کرده‌ایم.

۹۷. کدام مفهوم «جزیی» است؟

- ۱) مسجد ۲) سیاره ۳) نماز ظهر ۴) خلیج فارس

پاسخ: گزینه ۴ تصورات مسجد، سیاره و نماز ظهر «کلی» هستند.

۹۸. کدام مورد بر همهٔ مفاهیم کلی صدق می‌کند؟

- ۱) می‌توان مصادیق متعددی برایش فرض کرد. ۲) وجود یک مصداق خارجی برای آن محال نیست.

- ۳) مصادیق متعدد - هم خارجی و هم ذهنی - دارد. ۴) یا بیش از یک مصداق خارجی دارد یا اصلاً فرد خارجی ندارد.

پاسخ: گزینه ۱ در تعریف مفهوم کلی به اینکه «می‌توان مصادیق متعددی برایش فرض کرد» شامل همهٔ مفاهیم کلی می‌شود، کلی‌هایی که یک مصداق دارند یا اصلاً مصداق ندارند و یا مصادیق

متعدد دارند.

گزینه‌های دیگر شامل همه مفاهیم کلی نمی‌شوند.

۹۹. تصور ذهنی ما از امور مختلف نام دارد و نسبت‌های چهارگانه منطقی (نسب اربع) از حادث می‌شوند.

۱) مفهوم - تصدیق دو کلی ۲) مصداق - تصدیق دو کلی ۳) مفهوم - تصور دو کلی ۴) مصداق - تصور دو کلی

پاسخ: گزینه ۳ تصور ذهنی ما از امور مختلف، «مفهوم» نام دارد. نسبت‌های چهارگانه منطقی (نسب اربع) بین دو تصور کلی به وجود می‌آیند.

۱۰۰. به ترتیب، نسبت ماشین و بارکش مانند نسبت کدام دو مفهوم است و میان دو مفهوم مثلث و خط کدام یک از نسبت‌های چهارگانه وجود دارد؟

۱) گیاه و سبز - تباین ۲) حیوان و حساس - عموم و خصوص مطلق

۳) انسان و اسب - تباین ۴) اروپایی و مسیحی - عموم و خصوص مطلق

پاسخ: گزینه ۱ نسبت میان ماشین و بارکش عموم و خصوص من وجه است و رابطه بین مثلث و خط تباین است، دقت داشته باشد مثلث، شکل است نه خط و به همین دلیل رابطه این دو مفهوم تباین می‌باشد. مطابق گزینه اول رابطه میان گیاه و سبز عموم و خصوص من وجه می‌شود.

مؤنستری آف ایجوکیشن
گورنمنٹ آف پنجاب

آیین علوی